

28. 03. 2014

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lausunto 28.3.2014**Sisäministeriölle****Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain muuttamisesta**

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) pitää erittäin kannatettavana esityksen tavoitetta kieltää ilman huoltajaa maassa olevien turvapaikanhakijalasten säilöönotto. Muiden lasten osalta MLL korostaa, että lapsen säilöön ottamisen on oltava mahdollista vain äärimmäisen poikkeuksellisissa tilanteissa ja mahdollisimman lyhytaikaisena. Säilöönotolla puututaan vakavasti perus- ja ihmisoikeuksiin. Alaikäisen pitäminen päivä- tai viikkokausia säilössä on vakava perus- ja ihmisoikeusloukkaus, mikäli se ei täytä perus- ja ihmisoikeuksien rajoitusedellytyksiä. MLL pitää kannatettavana, että lakiin säädetään enimmäiskesto lapsen säilössä pitämiseksi. Toimivia vaihtoehtoja säilöön ottamiselle on kehitettävä edelleen.

MLL korostaa, että kaikkia lapsia on kohdeltava ensisijaisesti lapsina ottaen huomioon YK:n lapsen oikeuksien periaatteet ja määräykset. Säilöön otetuilla lapsilla on oikeus oleskella lapsille soveltuvissa tiloissa. Esityksen mukaan säilöön otettu lapsi on aina sijoitettava säilöönottoyksikköön. MLL pitää tätä kannatettavana. Lapsia ei missään tapauksessa saa sijoittaa poliisin pidätystiloihin. Jos lapsi on välttämätöntä ottaa säilöön, on hänet majoitettava lapsille ja perheille tarkoitettussa säilöönottoyksikössä riippumatta siitä onko lapsi otettu säilöön yksin vai yhdessä perheenjäsenen kanssa. Säilöönottoyksikössä tulee olla lapsen tarpeita vastaava henkilökunta ja tilat.

Alaikäisiä säilöön otettavia lapsia on kohdeltava yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa. Esityksestä käy ilmi, ettei säilöön otettujen lasten oikeudet toteudu kaikilta osin asianmukaisesti. Säilöönoton kuluessa on huolehdittava lapsen perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta. Lapsella on oltava muun muassa mahdollisuus osallistua perusopetukseen. Lapsen oikeudesta riittävään terveydenhuoltoon ja psykososiaaliseen tukeen on huolehdittava. Lapsella on oltava myös mahdollisuus lapsen oikeuksien sopimuksen 31 artiklan mukaisesti riittävään lepoon, leikkiin ja virkistystoimintaan.

MLL toteaa, että lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan kaikessa lainsäädännössä ja hallintotoiminnassa on asetettava lapsen etu ensisijalle. Säilöönottoa koskevissa ratkaisuissa joudutaan harkitsemaan monia eri tekijöitä. Kyseessä olevan lapsen intressit on kuitenkin aina asetettava määrääväksi tekijäksi. Ratkaisuvaihtoehdoista on valittava se, joka parhaiten toteuttaa kyseisen lapsen etua. Lapsen edun selvittäminen edellyttää, että kyseessä olevalle lapselle annetaan mahdollisuus ilmaista näkemyksensä asiassa.

Helsingissä 28.3.2014

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

Mirjam Kalland
pääsihteeriMaarit Päivike
järjestölakimies